

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1586/2018
20.03.2019. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Лидије Ђукић, председника већа, Божидара Вујичића и Бранислава Босиљковића, чланова већа, у парници тужиоца ЈП "Србија гас" Нови Сад, Организациони део Београд, Нови Београд, чији је пуномоћник Славен Ковачевић, адвокат из ..., против туженог АА – ПР – ... "ББ" ..., чији је пуномоћник Андрија Вуковић, адвокат из ..., ради дуга, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 54/17 од 12.10.2017. године, у седници већа од 20.03.2019. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж 54/17 од 12.10.2017. године па се предмет враћа истом суду на поновно одлучивање.

Образложење

Пресудом Основног суда у Крагујевцу – Судска јединица у Аранђеловцу П 280/13 од 05.11.2013. године, одбијен је тужбени захтев тужиоца против туженог због застарелости потраживања као неоснован. Тужилац је обавезан да туженом на име трошкова поступка исплати 483.500,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 54/17 од 12.10.2017. године, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да тужиоцу исплати 343.367,90 динара са законском затезном каматом од 08.11.2006. године до исплате, све у року од осам дана по пријему пресуде под претњом извршења као неоснован. Тужилац је обавезан да туженом на име трошкова поступка исплати 371.000,00 динара у року од 15 дана по пријему пресуде под претњом извршења.

Против правноснажне другостепене пресуде тужилац је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешне примене материјалног права и непотпуно и неправилно утврђеног чињеничног стања у поступку пред другостепеним судом.

Испитујући побијану пресуду на основу чл. 408. и 403. став 2. тачка 3. ЗПП ("Службени гласник РС" 72/11 и 55/14), Врховни касациони суд је нашао да је тужиочева ревизија основана.

У поступку пред другостепеним судом учињена је битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези члана 199. став 2. ЗПП на коју је указано у ревизији, а што је утицало на доношење законите и правилне пресуде.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је са АА 19.01.2006. године закључио уговор о испоруци гаса за домаћинство. Пошто је тужилац сматрао да му за испоручени гас није плаћено, 03.08.2006. године је Трговинском суду у Београду против Агенције "ББ" власника АА поднео предлог за извршење на основу веродостојне исправе, а ради намирања спорног потраживања. Решењем о извршењу Ив 10918/06 од 01.03.2007. године Трговински суд је одредио предложено извршење, али је по приговору извршног дужника Трговински суд решењем од 16.04.2007. године ставио ван снаге решење о извршењу Ив 10918/06 од 01.03.2007. године у делу којим је одређено извршење и укинуо све спроведене радње, а списе предмета доставио парничном одељењу истог суда на даљи поступак. У поступку пред парничним судом тужилац је поднеском од 24.11.2008. године преиначио тужбу истицањем новог захтева према туженом АА за поништај уговора о испоруци гаса из 2006. године, а Трговински суд се решењем од 12.03.2009. године у том делу огласио стварно ненадлежним и списе предмета уступио Општинском суду у Аранђеловцу као стварно и месно надлежном, а наставио је поступак по првобитној тужби за дуг. Решењем Агенције за привредне регистре од 21.06.2010. године усвојен је захтев Агенције "ББ" АА за промену података о предузетнику тако што је уписано ново име АА ПР, ... "ББ" ... . Пресудом Привредног суда у Београду П 399/2010 од 04.07.2011. године одбијен је приговор стварне ненадлежности тог суда, укинуто решење о извршењу на основу веродостојне исправе Трговинског суда у Београду Ив 10918/06 од 01.03.2007. године у обавезујућем делу као и за трошкове поступка, тужба је у односу на главни дуг делимично повучена, а усвојен је тужбени захтев и обавезан АА ПР - ... "ББ" ... да тужиоцу исплати 326.965,73 динара са каматом, док је у преосталом делу захтев одбијен, а тужени обавезан да сноси трошкове поступка у износу од 206.741,22 динара. Решавајући о жалби туженог Привредни апелациони суд је својим решењем Пж 9200/11 од 15.12.2011. године укинуо првостепену пресуду у ставу 1, 3, 4. и 6. и у том делу предмет вратио првостепеном суду на поновно суђење. По спроведеном поступку Привредни суд у Београду се решењем од 17.09.2012. године оглашава стварно ненадлежним за поступање у овој правној ствари и списе предмета доставља Основном суду у Крагујевцу, Одељењу у Аранђеловцу као стварно и месно надлежном и решење постаје правноснажно с обзиром да на исто није изјављена жалба. Основни суд у Крагујевцу – Судска јединица у Аранђеловцу пресудом П 280/13 од 05.11.2013. године одбија тужбени захтев тужиоца као неоснован, нашавши да се у конкретном случају ради о потраживању према физичком лицу које је застарело. Апелациони суд у Крагујевцу решењем Гж 798/14 од 09.02.2015. године укида поменути првостепену пресуду и предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење, али одлучујући о сукобу надлежности Врховни касациони суд својим решењем Р1 195/2016 од 12.05.2016. године налази да је у конкретном случају за даље поступање стварно надлежан Апелациони суд у Крагујевцу (забрана двоструког укидања). По одржаној расправи Апелациони суд у Крагујевцу пресудом Гж 54/17 од 12.10.2017. године одбија тужбени захтев тужиоца као неоснован, нашавши да тужени није пасивно легитимисан у овом спору.

Основано тужилац у ревизији наводи да је у поступку пред другостепеним судом учињена битна повреда одредаба парничног поступка која је напред наведена, а

што је утицало на доношење законите и правилне одлуке. Наиме, основно спорно питање у овој парници је да ли је уговор о испоруци гаса тужилац закључио са предузетником као пословном способним физичким лицем које обавља делатност у циљу остваривања прихода и које је као такво регистровано у складу са Законом о регистрацији (члан 83. став 1. Закона о привредним друштвима) или са "обичним" физичким лицем – АА. Од решавања тог питања зависи и пасивна легитимација, рок застарелости потраживања и друга спорна питања којима су се нижестепени судови у току досадашњег поступка бавили (зависи и стварна надлежност суда, али та повреда поступка сама за себе не би у конкретном случају утицала на правилност нижестепене одлуке). У пресуди Апелациони суд у Крагујевцу наводи да то што је тужилац на расправи пред Основним судом у Аранђеловцу 16.07.2015. године изјавио да тужи АА као физичко лице није довољно за субјективно преиначење тужбе јер је у том случају било неопходно да се донесе посебно формално решење. С обзиром да такво решење није донето, Апелациони суд сматра да је у овом случају и даље тужени АА као предузетник (погрешно наведено предузетничка радња) те да отуда он није пасивно легитимисан. Међутим, одредбом члана 201. ЗПП је прописано да тужилац може све до закључења главне расправе да своју тужбу преиначи тако што ће уместо првобитног туженог да тужи друго лице. За преиначење тужбе по том ставу потребан је пристанак лица које треба да ступи у парницу на место туженог, а ако се тужени већ упустио у расправљање о главној ствари потребан је и пристанак туженог. Ако се тужени упусти у расправљање о главној ствари уместо тужиоца може да ступи у парницу нови тужилац само ако на то пристане тужени, с тим што лице које ступа у парницу на место претходне странке мора парницу да прими у оном стању у коме се она налази у тренутку кад се у њу ступа. С обзиром да се у конкретном случају пред судом и у случају да је тужени предузетник и у случају да је тужени физичко лице фактички појављује исто физичко лице, нижестепени суд је пропустио да примени одредбу члана 199. став 2. ЗПП (пристанак на преиначење тужбе упуштањем у расправљање). Наиме, на рочишту за главну расправу пред Основним судом у Аранђеловцу 16.07.2015. године тужилац је навео да тужи АА као физичко лице, а не као привредног субјекта, па је у сваком случају несумњива воља тужиоца да АА буде тужен као физичко лице. На тој расправи тужена страна није приговорила преиначењу тужбе, упустила се у расправљање, те отуда, по мишљењу овог суда било је места примени поменуте одредбе члана 199. став 2. ЗПП. Примена те одредбе значи да је у даљем току поступка тужено физичко лице АА, а не предузетник АА. Даље поступање суда у таквој ситуацији значило би не само поступање стварно надлежног суда већ би правилна примена материјалног права захтевала и утврђење одговарајућих чињеница и одлучивање о материјалним приговорима који су у току поступка истакнути.

С обзиром да другостепени суд није имао у виду све напред наведено, то је и одлучено као у изреци на основу чл. 415. и 416. став 1. ЗПП.

У поновном поступку, другостепени суд ће имати у виду све што је напред наведено па након што отклони поменуту битну повреду одредаба парничног поступка и као туженог третира АА као "обично физичко лице" донеће на закону засновану одлуку.

**Председник већа
судија
Лидија Ђукић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић